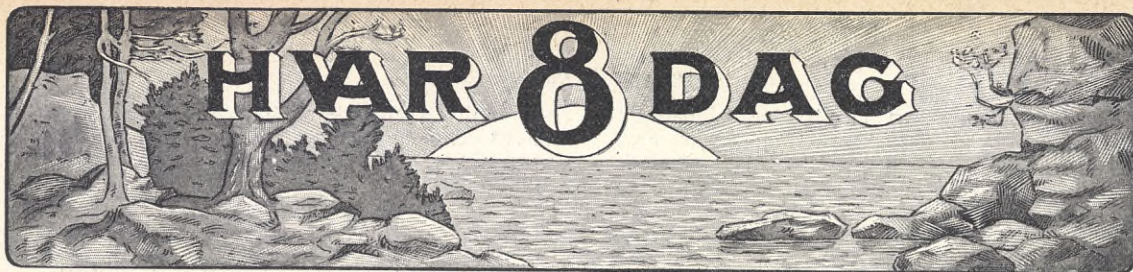

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

DEN 7 MAJ 1905.

N° 32

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Fredrik Amadeus Wulff. — Vegaminnet. — Ett Uppsaliensiskt—Lundensiskt studentsångartåg. — En vacker ungdomsrörelse. — Svenskar i utlandet. — En framstående dansk bildhuggarinna. — Den ryska guldreserven. — "Vackert så" af E. K—a. W—r. — Brokigt utomlandsnytt. — 50-årsdagen af K. F. U. M.s verksamhet som världsförbund. — Bilder till det stundande sjöslaget. — Ryssland just nu. X. — Veckans porträttgalleri. — C. G. Bergman. † — En svensk humorist. — Karl Sidenbladh.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1905.

Foto. Jonn, Lund.

F. A. WULFF.
PROFESSOR.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfeoparre Sthlm—Gbg

FREDRIK AMADEUS WULFF.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Sextio år fyllde den 11 sistlidne februari professorn i romanska språk vid Lunds universitet Fredrik Amadeus Wulff, och H. 8 D. lämnade då en mindre fotografi af den högt förtjänte vetenskapsmannen och populära läraren med löfte om att återkomma. Det är oss nu en tillfredsställelse att kunna infria detta löfte.

W. är ett göteborgsbarn. Hans fader var stads-mäklaren och skeppsklareraren Claës Fredric Wulff; modern hette Eva Katarina Laurentia Gyzander. "En oförgätlig fosterfader var mig 1865—72 latinaren, filosofen och kronologen, lektor Nils Wilhelm Ljungberg", har W. själf en gång skrivit. Efter att 1866 ha undergått mogenhetsexamen vid Göteborgs elementarläroverk, där W. varit lärjunge sedan 1855, inskrefs han samma år som studerande i Lund. Fil. kandidat blef W. 1873, promoverades till fil. d:r 1874 och förordnades 1875 till docent i franska språket. Åren 1876—78 var W. lärare vid Lunds privata elementarskola och 1879—82 lektor i franska och engelska språken vid Lunds högre allmänna läroverk. Från och med sist nämnda år har han odeladt ägnat sig åt vetenskapliga sysselsättningar.

W., som under examensperioderna i maj 1876—78, 1883—85 samt i dec. 1886 uppehöll examineringen i nyuropeisk lingvistik, var läsaren 1885—88 förordnad att mot särskildt arvode uppehålla undervisningen och examineringen enbart i romanska språk, hvilka alltifrån den tiden vid Lunds universitet hållits fullständigt skilda från de germanska språken. Genom en förordning af k. m:t blef nämligen det förutvarande läroämnet nyuropeisk lingvistik och modärn litteratur deladt i två särskilda undervisnings- och examensämnen, romanska språk och germanska språk.

W. utnämndes 1888 till e. o. professor i nyuropeisk lingvistik med undervisningsskyldighet i romanska språk. Då ordinarie professorn Lidforss 1 sept.

1901 afgått, begagnade sig humanistiska sektionen af sin rätt och anmälde e. o. professorn Wulff till erhållande af det ordinarie professorsämbetet, "ett erkännande, hvaraf professor W. genom sin långvariga och berömliga verksamhet förvisso gjort sig synnerlig väl förtjänt". Sedan alla vederbörande myndigheter understödt sektionens framställning, utnämndes W. den 25 okt. 1901 till ordinarie professor.

W., hvilken på egen bekostnad eller såsom innehafvare af riksstatens större resestipendium företagit olika utländska studieresor, till England, Tyskland, Frankrike, Italien, Spanien etc., har från trycket utgivit en mängd afhandlingar och skrifter. Beträffande de romanska språken har han varit verksam genom utgivande af texter från dessa språks äldre perioder och genom ingående undersökningar af syntaktiska och fonetiska frågor. W. har gjort sig särskildt bemärkt som vetenskaplig fonetiker och bl. a. studerat vårt eget språks fonetiska byggnad. Resultaten af dessa studier föreligga i flere arbeten (i samarbete med I. A. Lyttkens).

Men professor W. äger icke blott sällsynt grundliga vetenskapliga kunskaper, utan han besitter äfven poetisk begåfning och har gjort sig ett namn som tolkare af Dantes "Vita nuova" liksom i sin egenskap af Petrarcekännare. Af Vetenskapsakademien erhöi W. äfven 1898 Letterstedtska priset för öfversättning och af Svenska akademien det kungliga priset. W. har också haft tid att skriva resebref, musikanmälningar, sonetter, o. s. v.

Han har därjämte tagit flitig del i Lunds kommunala lif, i kulturhistoriska föreningens arbete m. m. Och varm unionsvän, som han är, har han ifrigt verkat som styrelseledamot i föreningen Brödralfolkens väl.

Genom sitt sympatiska väsen har professor Wulff öfverallt förvärfvat sig tillgifna vänner, och hans lärjungar i Lund äro alla varmt fästa vid honom.

VEGAMINNET.

Vegaminnnet den 24 april, om hvilket H. 8 D. i sitt nummer för den 23 april meddelade en uppsats, firades af svenska sällskapet för antropologi och geografi med en fest på Grand Hotel i Stockholm, där ett flertal af de kungliga personerna samt talrika representanter för den lärda världen närvaro. Efter tal af Sven Hedin för konungen, Vegaminnnet, den engelske sydpolsforskaren Scott, för hvars räkning vid festen engelske ministern fick mot taga sällskapets Vegamedalj, och deryska vetenskapsmän och mecenater som understödt den arktiska forskningen, hölls af kom.-kapten Hovgaard ett föredrag om Vegas färd.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

VEGAMINNET: Några af de till 25-årsjubileet i Stockholm samlade Vegamännen. Statsrådet Palander (1), Kom.-kapten Hovgaard (2), Professor E. Almquist (3), D:r O. Nordqvist (4).

Klöhn : Kem. A.-B. Bengt Sjögrensparre sthlm.—Obg.

ETT UPSALIENSISKT—LUNDENSISKT STUDENTSÅNGARTÅG.

Ett för några månader sedan af C. F. Lundquist framkastadt förslag att Uppsalastudenter och Lundastudenter någon gång borde mötas till sångarfest och icke alltid sjunga hvar och en på sitt håll, väckte så liflig anklag att den goda tanken redan föreligger som en vacker verklighet. Initiativet utgick från Lund, omfattades med entusiasm i Uppsala och nu ha Uppsalasångarne varit nere och sjungit i Lund och i broderlig förening med sina sydsvenska kamrater lagt Köpenhamn för sina fötter, liksom Lundensarna följt med sina hemvändande sångarbröder "upp" till gemensamma segrar i Stockholm och Uppsala.

Efter porträtt.
Doc. GOTTFRID KALLSTENIUS.
Anförare af Uppsala students
allmänna sångförening.

Körerna sjöngo dels hvar för sig, dels sammansmälta. Lundensernas anförare var kapellmästare Berg, af hvilken H. 8 D. i somras meddelade porträtt, Uppsalienarnes doc. Kallstenius, hvars bild vi härmed begagna tillfället att presentera för våra läsare.

EN VACKER UNGDOMSRÖRELSE.

HVAR 2 DAG.

Efter fotograf. FRAN UNGDOMSFÖRBUNDET HEIMDAL'S ÅRSMÖTE I GÖTEBORG.
Ungdomsförbundet Heimdal inom Nationalgoodtemplarorden har under påskdagarna hållit sitt fjärde årsmöte i Göteborg. Från en ringa början har denna för vårt land enastående ungdomsrörelse, framsprungen ur de ungas eget behof och på deras eget initiativ, under få år tagit god fart. Öfvanstående är en grupp bild af deltagarna i årsmötet, tagen under förhandlingarne i möteslokalen, Chalmerska institutets högtidssal. Förbundet, som räknar ett 1,000-tal medl. fördelade på omkr. 25 till förbundet anslutna föreningar i landsorten, söker genom anordnande af studiekurser, idrotts- och leköfningar. Öppethållande af lärum med bibliotek och tidningshylla, samt genom anordnande af regelbunda möten, där tal, sång, deklamation och diskussionsöfningar förekomma, verka för medlemmarnes utbildning i själsligt och kroppsligt hänseende, på samma gång de genom själfverksamhet beredas en hälsosam förströelse. I förb. styrelse är handelsbokh. G. Dahlquist, Alingsås ordf. Ordf. i styrelsen är fängelsedir. P. Linncranz, Halmstad, tillika förbundets hedersordförande.

HVAR 8 DAG

Foto. Rahmn Lund.

UPSALA OCH LUNDS STUDENTSÅNGFÖRENINGAR FRAMFÖR LUNDS UNIVERSITET: Kapellmästare Berg (1), Doc. Kallstenius (2), Operasångaren Forsell (3).

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverstamre Sthlm.—Olg.

»SVENSKAR I UTLANDET».

För HVAR 8 DAG af MARI MIHI.

På Hampton Court, det forntidsdruckna slottet från Thomas Wolseys, den maktlystne kardinalens, storhetsdagar, där tragedier utspelas och där man spelat tragedier, där Henrik VIII:s blekskrämda gemåler, prydda med sina afrättade företräderskors regalier, skridit fram på den väg, som slutligen ledde till stupstocken utanför Beauchamp Tower, där mästare Hans Holbein afkonterfejat sin kunglige vän och dennes styfva hof i bilder, hvilka alltid skola stå som mönster för adel och karaktärsfylld porträttkonst, till denna plats, dit Shakespeare kallades att uppträda för Elisabeth och James I, där vi alla hafva sett den en smula teatraliskt listige Bolingbroke spela volant med sina repliker framför den flicakttiga drottning Anna uti "Ett glas vatten", i detta Englands Gripsholm med dess tusentals kvadratmeter oljestruken kanfas finnes en duk af alldeles speciellt intresse för oss svenskar.

Taftan, hvilken betecknas med nr 76 i den Andra Audienssalen, framställer Den heliga familjen. Och detta i oändlighet varierade motiv uppgifves vara utfördt af någon obekant lärling i gamle Titians stora verkstad. Verket är för öfrigt en kopia — ehuru såsom sådan ganska själfständigt behandlad — af ett af Titians tidigaste arbeten, målade mellan 1512 och 1514, befintlig i Madrids Pradogalleri och där tills för några år sedan felaktigt katalogiserad som en Giorgione.

Jesusbarnet böjer sig framåt för att emottaga en krans af rosor, som räckes honom af Sankta Bridget. Bakom henne och till vänster synes en man i rustning, hållande ett banér. Denne föreställer Sankt Hulfus, Sankta Bridgets gemål.

Så vidt jag vet är konstverket okänt hos oss, men borde nog ej vara så. Ty detta är väl enda gången som den italienska renässansen — och till på köpet i dess mest lysande färgfurstes skola — valt en svensk man och en svensk kvinna till tänkta och idealiserade modeller för religiöst måleri.

Sankta Bridget är ingen annan än världens första kvinnosakskvinna, på hvilka vårt land alltsedan dess varit så rikt välsignadt. Det är den stränga frun till Ulfåsa, Brita Birgersdotter, den heliga Birgitta. Och Sankt Hulfus, riddaren vid hennes sida med baneret, är hennes make, östgötalagmannen Ulf Gudmunsson, hvilken åtföljde hustrun på hennes pilgrimsfärd till aposteln Jakobs graf för att lyfta sina dagar som munk i

Alvastra kloster. Fru Brita Birgersdotter till Ulfåsa och Ols-hammar, inrymd under samma tak som de odygliga skönheterne vid Karl II Stuarts hof — stackars gamla helgon!

Jag sökte skaffa mig en fotografi af denna för oss så intressanta tafla, men det visade sig ogörligt. Största delen af de konstverk, som inrymmas på Hampton Court, äro tillgängliga i reproduktion, med denna alldeles icke. Jag talade med Londons förnämsta fotografer härom, men fick alltid undvikande svar. De bjödo mig beredvilligt på hundradetals afbildningar ur Hampton Courts galleri, men denna saknades beständigt. Anledningen härtill är en gåta.

Dock, jag fick annat att tänka på, och det hela föll mig ur minnet. Mitt Londonbesök ägde rum sistlidne oktober månad, och nu, ett halft år efteråt, befinner jag mig helt oförmodadt i Madrid.

I går, då jag vandrade i Pradogalleriet, kanske det rikaste i världen, hajade jag plötsligt till; ett gammalt minne dök upp ur min själs skrymslen. Där hade jag ju min förlorade vän från Hampton Court. Men här såg jag originalet, lysande i ett majestät, som fördunklade kopian. Här kunde jag äfven komma öfver ett fotografi af detta Titians ungdomsverk. Visserligen ger denna bild föga rättvisa åt den vackra scenen, men den låter dock betraktaren njuta af kompositionens renhet.

Både jag själf — och förmodligen alla andra med mig därhemma i Sverige — ha lärt oss att uppfatta den heliga Birgitta som en hvass och amper gammal fru, hvilken obarmhärtigt läste lagen för den stackars lilla drottning Blanka.

Titian har gifvit henne liksom de öfriga figurerna den venetianska skönhetsstypen. Taftan glöder af den rikaste, fullaste värme. Färgerna tyckas lagda på en duk af solsken. Det ligger en oändlighet af mjuk och kvinnlig ljuftet hos detta helgon från norden, som bjuder Kristusbarnet en krans af de rosor, hvaraf man en gång skulle fläta hans krona. Hennes lockar, gula som axen på Sörmlands åkrar, ringla sig omkring ett ansikte, hvilket speglar både religiös extas och förtrolig ömhet.

De båda kvinnorna med barnet emellan sig verka som en tyst musik, såsom ett vekt ackord af längtan och lycksalighet, och detta betonas och fördjupas ytterligare af den ädelt allvarliga mannagestalten bakom dem.

Hans fasta, lugna blick, hans mörka hår och skägg, den kalla glansen från hans rustning tjäna endast till att stärka den ljuftva fläkt af vek grace och stilla ro, som åskådaren förnimmer.

Då jag i går talade med D. José Echegaray om att jag skulle begifva mig till Pradon, var jag glad att kunna säga, att, ehuru ingen svensk målare finnes representerad där, så finnes där dock två svenskar porträtterade. Och detta porträtt är af Titians hand!

Madrid d. 27 apr. 05.

Mari Mihi.

Efter fotografi.

»DEN HELIGA FAMILJEN». UNGDOMSVERK AF TITIAN. Som modeller har mästaren här valt Den heliga Birgitta och hennes make, Ulf Gudmunsson.

Kistohé: Bengt Sjöbergparre.

EN FRAMSTÅENDE DANSK BILDHUGGARINNA.

HVAR 2 DAG.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

JOHANNE DAN.

som lät ana konstnärinnan af Guds nåde. Så ung är fru Dan ej, att hon icke lämnat illusionerna bakom sig, och hon sade med sin blida, danska röst: "Arbejdets Glæde er Arbejdet selv; naar man saa vidt, at det store Publikum skal afgive sin Dom, ja, saa er der ikke meget tilbage".

Man förstår detta så väl, när man lefvat sig in i danska förhållanden och känt det kritikens gissel, hvilket aldrig tycks upphöra att hvina, då det däremot är så gränslöst ondt om uppmuntrade blommar på konstnärernas led. — Det är t. ex. nu först efter 15 års arbete, som fru Dan slagit igenom och fått ett erkänt namn i Danmark.

Och ändå ha hennes skapelser varit af den art, att de borde lejt uppmärksamheten till sig. *En döende dryad* t. ex. är ett poem i bildhuggeri. Man ser, hur den glädje, den den öfversvallande berusning, som den korta lilslyckan skänkte, plötsligt försvinner, och domnande, trött, men ännu varm af njutningen sjunker dryaden tillbaka i den skrofliga ekens famn och den gamle skogskungen dör med sin gunstling, faller bruten och splittrad.

Ännu ett annat arbete är särskildt värdt att nämna, det har dessutom ett dubbelt intresse, ty genom dess tillkomst fick fru Dans tillvaro ett nytt, rikt innehåll.

För att uppmuntra inhemsk konst ordnas hvar tredje år å Charlottenborg täflan i skulptur om ett visst motiv, och för några år sedan hade denna utfästas så, att priset skulle tillfalla den bäste framställaren af ett barn under tio år. Det var då fru Dan utförde sin

Fru Johanne Dan, född Betzonick är troligen för flertalet af H. 8 D:s dock så stora och vidsträckt läsekrets en ny bekantskap, men vi våga tillägga: *une connaissance à faire*.

Bland de skulpturer, som i år äro utställda på den stora Charlottenburgsutställningen, är denna danska konstnärinna — en elev af Chr. Sinding — synnerligen lyckligt representerad med en staty i gips: *Scala Santa*. Man ser den lilla barnafromma bedjerskan i fast tillit, på knä som bruket är, krypa upp för den heliga trappan; steg för steg släpar hon sig sålunda uppåt, allt jämt mumlande sina italienska, entusiastiska böner med en ung romarinnas ödmjuka förtröstan på bönhörelse.

Det var denna ovanligt intressanta och afgjordt originella staty, som gjorde, att undertecknad önskade få se fru Dan och tala med henne. Med älskvärdt tillmötesgående kom hon på besök, sympatisk, enkel, men med något af den "helliga Ild" i blicken, något

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

J. DAN: »Mor och dotter.»

grupp: "*Moder og Datter*", en grupp, som afgick med segern. Den lilla flickan, hennes modell, blef henne så kär, att hon utverkade sig sin mans tillåtelse att få adoptera henne, och ännu den dag i dag, talar bildhuggarinnan om "den lille Rigmor" som om en stor lycka. "Jeg elsker dette Barn" säger hon, och man förstår, när man betraktar gruppen "*Mor og Datter*", att kärleken lefvandegjort uttrycket i moderns ansikte. Fru Dan har också haft en staty utställd i Chicago 1893 och vi önska, att hon måtte finna väg äfven till svenska konstväner och beundrare, hvilka här få en liten introduktion i ord och bild till henne och hennes skapelser. Fotografien, ehuru god, kan dock ingalunda motsvara verklighetsintrycket af *Scala Santa*, detta af stämning genomandade verk, som förtjänar att Johanne Dans namn sprides i vida kretsar, och som troligen är föregångare till kulmen, den gyllene höjdperioden i konstnärinnans lif.

E. K—a. W—r.

Efter fotografi. Kliché: Bengt Sjöversparre. J. DAN: »Döende Dryad».

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

J. DAN: »Scala Santa».

Efter fotografi.

650 MILLIONER RUBEL I GULD. Ryska guldreserven i statsbankens kassahalf, fotograferad af »Daily Mirrors» i London på särskild begäran af finansministern Kokovtsov.

Kilohé; Kem. A.-B. Bengt Ståfersparre Sthlm.—Gbg.

Med anledning af ett par uppseendeväckande artiklar i »Times» under rubriken »Är Ryssland solvent?» hänvände sig ryske finansministern Kokovtsov telegrafiskt till världsbladet och inbjöd det att skicka ett ombud till Petersburg som med egna ögon kunde öfvertyga sig, att artiklarnas tal om att »Rysslands guldreserv är

ett kolossalt Humbertkassaskåp» vore fullkomligt obefogadt. »Times» afböjde förbindligast och ryska finansministeriet har sedan vänt sig åt annat håll för att få visa sina millioner. Guldet finns där, det är otvifvelaktigt. Hvad detta i sin tur bevisar, är däremot tämligen oklart.

VACKERT SÅ.

För HVAR 8 DAG af E. K-a. W-r.

Stolarne skötos diskret från det efter en glad och lyckad middag något derangerade bordet, och herrarna bjödo damerna armen i till salongen.

— Får jag lof, madame?

Hon, som på detta sätt från sin distraktion återkallades till etikettens stricta: il le faut, hade stannat en sekund vid stolen och sett tillbaka på vinfläckar och vissna blommor. Hon var liflig och tänkte högt: — Af purpurrodt vin bli gråa fläckar, röda rosor svartna, när de falla.

Så tog hon sin kavaljers arm, men såg honom inte leende in i ögonen som en af de andra damerna skulle ha gjort. Hennes blick tycktes ha ett inåtriktadt mål.

— Madames man roar sig i våra kretsar, sade kavaljern, då ett lätt, tunnt, franskt skratt, bräckligt som spröd is, nådde dem.

Hon tänkte såråd på att uttrycket: »Madames man» var en klumpig komplimang, och i det hon dröjde vid salongsdörren för att låta en äldre dams sidensläp passera oantastadt, frågade hon skarpt:

— Hvarför säger ni inte helt enkelt: monsieur De la Veron?

— Å madame . . ., han satte fram en stol. Monsieur är en fransk kompositör, som vi — pardon — knappt hört talas om förr än på sista tiden, *er* musa däremot, sånggudinnan, hade redan skänkt er ett namn.

— Ett namn, som ebbar bort, sade hon otåligt.

— Ni uppträder inte längre på konserter.

— Jo, någon gång för att exekvera min mans kompositioner, inte annars.

Hon rynkade ögonbrynen som under intrycket af en häftig smärta, så log hon plötsligt: — Ni män

taga det alltid som en romanfras att »ge sig helt», men kvinna kan det; hon offerar gärna; det är grunddraget i hvarje äkta kvinnas religion.

Han satte sig midt emot henne och lutade sig framåt, intresserad lyssnande.

— Vi äro gamla vänner, sade han med ens bedjande.

Hon nickade gladt.

— Och nu äro vi alldeles ostörda . . .

— Än sedan?

— Hur och hvar hittade ni honom?

— Charles? — Å, det är flera år sedan nu. Vi ha lefvat ett lif samman sedan dess, han och jag, för ser ni, det är inte sant, att man bara har *ett* lif från vaggan till grafven, minst tio förspiller man på vägen.

— Forceradt konstnärssprat, tänkte han och gjorde en gest med handen, som skakade han undan några smulor.

Hon log igen.

— Jag är inte rolig, säg?

— Jag vill så gärna veta något om er och honom, sade han allvarligt, det gafs ju en tid, då jag eftersträfvade hans nuvarande plats, och då jag, i fåvitsko tyckte att min kärlek och min million kunde vara basis nog för lyckan.

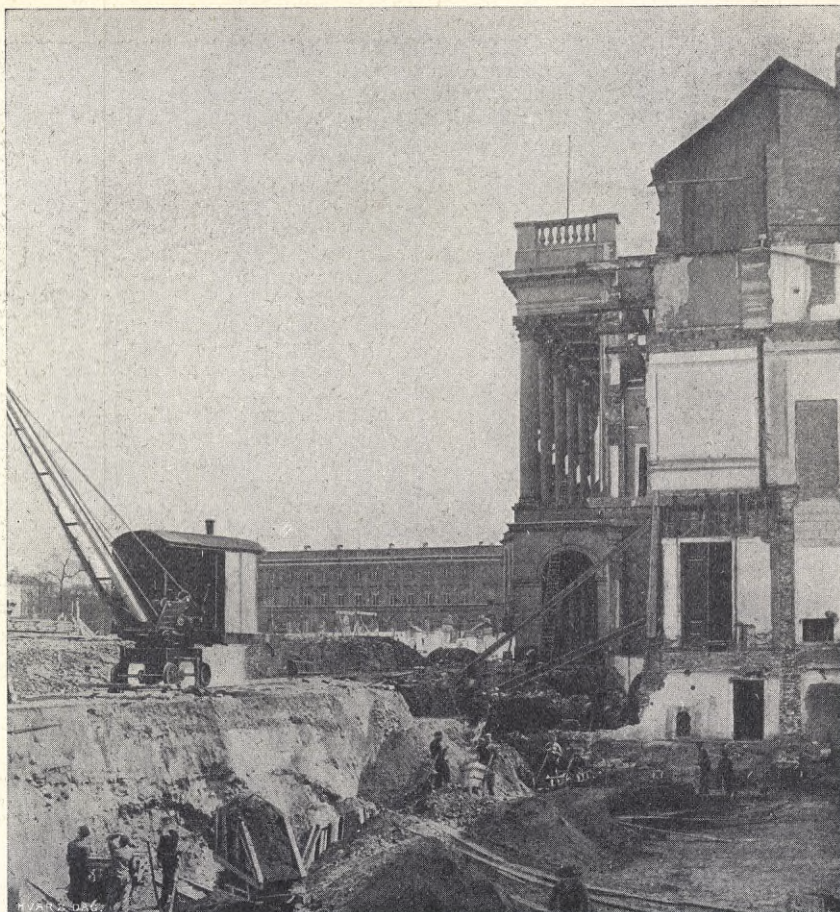
— Bara jag varit ung och oerfaren, hade det nog gått, men nu var jag redan för vingstark för att sättas i gyllene bur. Jag reste ut, fri och själfständig och jag har återvänt — bunden. Vi kvinnor ha en enda längtan, som aldrig dör, förr än den blifvit tillfredsställd, och det är att få vara mor. Somliga drömma sig små, egna barn, andra taga sig an stora, värnlösa, vilsegångna . . .

— Så ...
 — Ja, jag gjorde det senare. Jag kunde inte se Charles spela på små usla kaféer och få några smutsiga sous slängda i sin trasiga hatt, jag kunde inte höra hans violin jämra sig som en människa i dödsnöd utan att räkka ut handen för att lägga den som en smekning öfver strängarna. Det var modärnt bland oss konstnärer att besöka Quartier Latins små Cabarets, och jag såg och hörde Charles kväll på kväll. Så en natt märkte jag, att hans Absintglas tömdes gång på gång, att hans händer darrade, och att han bara ville gå under med ett genis förakt för att resa sig, när det fallit.

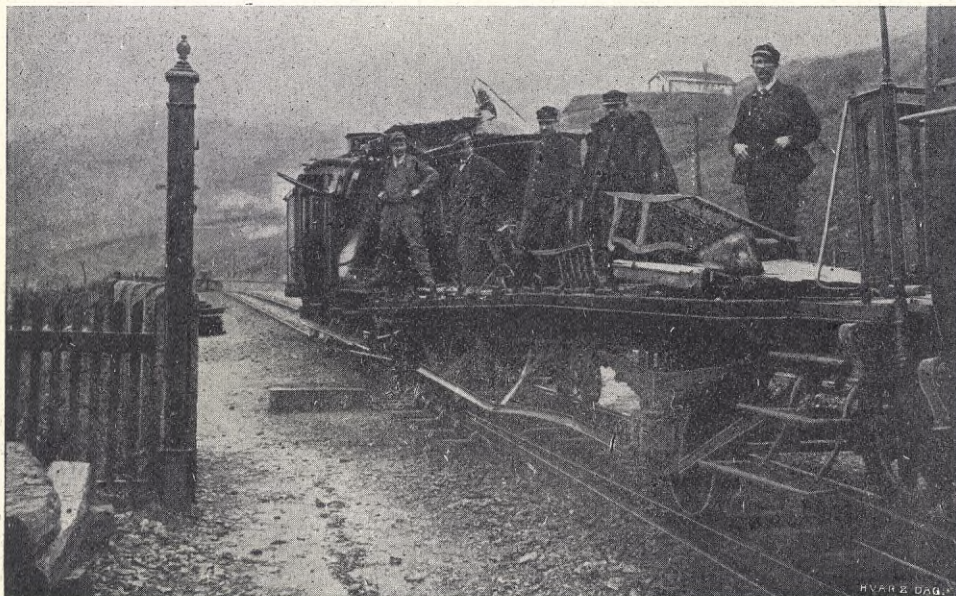
Hon knäppte händerna om knät och satt så länge tyst, att han måste be:

— Fortsätt — och förlåt att jag begär det.

— Det är ingen hemlighet jag berättar. Charles vänner ha tackat mig för det. Själf är han ibland trött på min inblandning. Vi ha nog aldrig älskat hvarandra så där som två goda och hederliga människor göra härhemma. Vi gjorde genast upp om en konsertturné, så snart mai-ren stadfästat vårt förbund, och jag vet, jag tänkte: Det är en lycklig slump,

Efter fotografi. Kliché: Bengt Silfverparre
 FRÅN OMBYGGNADEN AF KUNGLIGA SLOTTET I BRYSEL, en ur byggnadsteknisk synpunkt mycket fordrande uppgift, till hvilken man icke i våra dagar kan uppvisa många motstycken.

Efter fotografi. Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre
 'ÄRNVÄGSSTRÄJKEN I ITALIEN: Tågsammansättning i midten af förra månaden vid Gioivotunneln nära Genua.

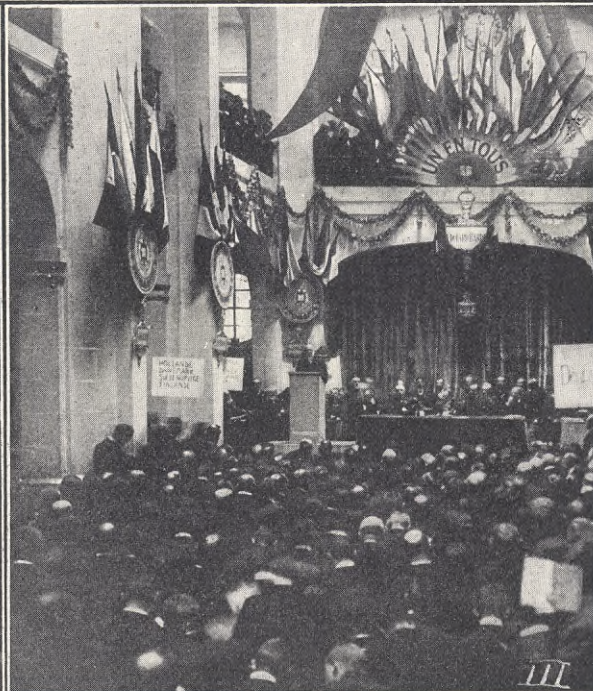
om kärleken får äkta prägel hos oss. Vi ha nog bägge gifvit för frikostigt till höger och vänster. Men hvar kväll, när han tillitsfullt lade sitt hufvud i mitt knä och sade:

— Här är så lugnt och tryggt! var jag glad att ha kunnat bjuda honom en fristad. Han var mitt käraste och bästa svar — är det ännu.

— Men ni känner er inte lycklig?

— Nej, inte så där, att jag skulle orka med "många goda nätter och dagar", men tillräckligt för att
 (Forts. å sid. 215.)

50-ÅRSDAGEN AF K. F. U. M:s VERKSAMHET SOM VÄRLDSFÖRBUND.

FRÅN KONGRESSEN I PARIS TILL FIRANDE AF 50-ÅRS-JUBILEET AF K. F. U. M:s FÖRSTA VÄRLDSKONFERENS:

I. Grupp af konferensdeltagare samlade på Garden party hos m:me Bartholdy i Paris. Prins Bernadotte (1), prinsessan Bernadotte (2), m:me Bartholdy (3), greve Bernsdorff (4), pastor Hall, Kristiania (5).

II. Prinsen och prinsessan Bernadotte.

III. Kongress-sammanträde. (Vid bordet i bakgrunden prins Bernadotte).

Efter fotografier

Kliché: Bengt Silfverparre.

Kristliga Föreningen af Unge Män stiftades 1844 i London af dåvarande handelsbiträdet George Williams. Då 50-årsjubileet firades erhöll W. som ett offentligt erkännande åt sin lifslånga verksamhet till ungdomens bästa adelskap och hedersborgarskap i London. I dessa dagar, 26—30 april, har föreningen vid en stor konferens i Paris högtidlighållit halfsekelminnet af sin verksamhet som världsförbund. Vid

världsutställningen i Paris 1855 samlades nämligen ombud från föreningar inom 8 olika nationer och då uppställdes de grundsatser, som utgjort basen för den internationella föreningens verksamhet.

Vid konferensen närvaro äfven ombud från Skandinavien. Bland dessa märktes prins Bernadotte med gemål, sv. förb.-sekr. d:r Fries, past. Hall, Kristiania.

BILDER TILL DET STUNDANDE SJÖSLAGET.

ÖFRE BILDEN:
DEN FRANSKA HAMNEN
I KAMRANH-VIKEN.

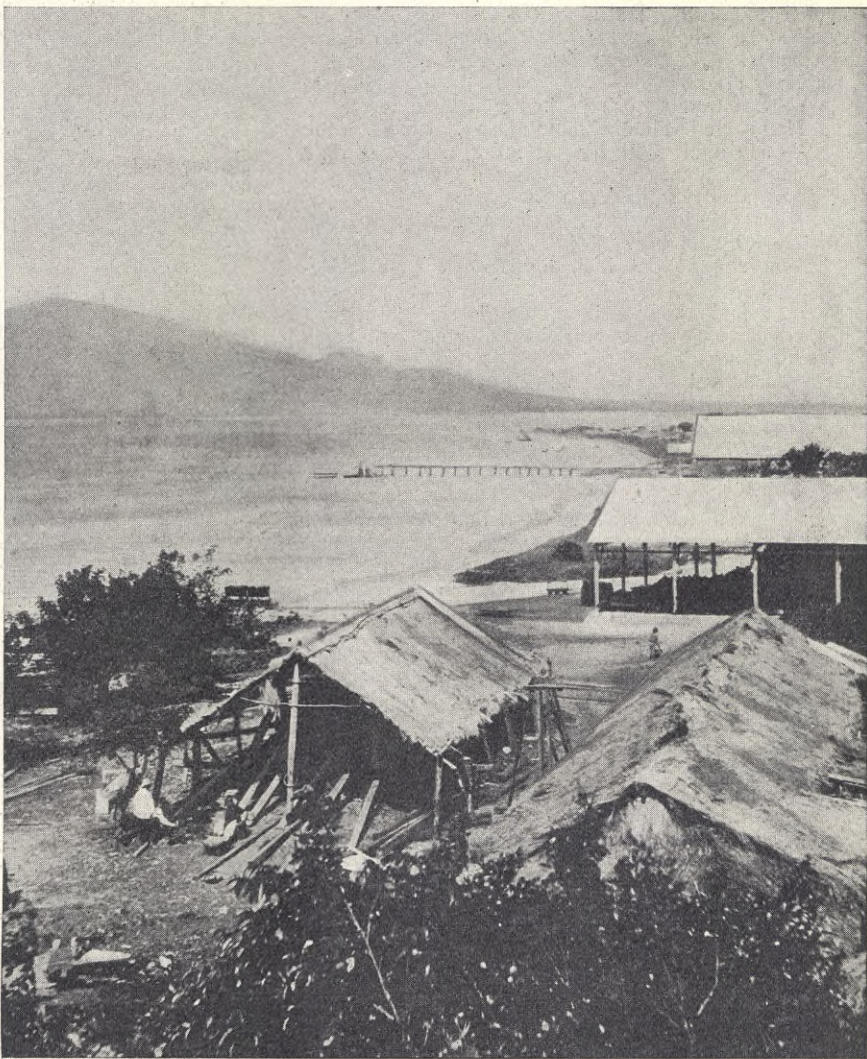
Den ryska flottan sökte här så länge skydd, att det föranledde allvarliga protester från den japanska regeringens sida och en order från tsaren till Rosjdestvensky att tillbörligt respektera det franska territorialvattnets neutralitet.

* * *

NEDRE BILDEN:
DEN TREDJE STILLA-
HAFSESKADERN UNDER
NEBOGATOFF I SUEZ-
KANALEN.

Eskadern håller just på att köla från tyska kolångare.

Det antas att Rosjdestvensky inväntar att denna tredje eskader sluter sig till hans flotta, innan han inlåter sig i den afgörande drabbningen med Togos fruktansvärda armada.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Ödg.

(Forts. fr. sid. 509).

kläda mig väl, sköta mitt hem och introducera min man i mitt land. Det sista är kanske det bästa beviset för en sund medelmätta i lyckostadiet. Kunna vi stanna här, är jag tillfredsställd. Tror ni hans kompositioner slå an?

— Det tror jag och — han själf ännu mera.

Hon såg en sekund skräm ut, så skrattade hon till:

— Jag blef rädd för att mista, märkte ni det?

Han har blifvit mig så nödvändig; det vore synd, om slumpen skulle skilja oss åt. — Ärligt sagdt — jag har spelat hasard, gjort hela mitt jag till insats och vill inte förlora.

Hon såg åt det håll, där Monsieur De la Veron stod.

Han hade sjunkit ihop, brydde sig inte om att tala vid någon utan stod bara och fingrade nervöst på en stolskarm.

— Charles! — Charles! Me voici! ropade hon dämpadt.

Han vände sig långsamt emot henne och det slappa ansiktet fick lif, inte hälsostrålände, starkt lif, men ändå tillräckligt för att linierna skulle få fasthet, dragen intelligens.

Han kom fram till henne och hon räckte honom båda händerna.

— Sitt här, om du har lust, så får du göra bekantskap med en af mina äldsta vänner. Vi ha talat om dig, om oss — han har ärligt undrat öfver vårt giftermål.

Hon talade franska, då Charles ännu ej förstod hennes modersmål.

Hans svarta ögon sökte den svenske främlingen.

— Nous nous aimons, sade han lugnt.

— Ja, inföll hon, där hör ni; på franska är den frasen mera generell än i öfversättning; där blir den tung och kräfvande. Vet ni, jag har tänkt så mycket på de sista åren, och jag tror nu, att den lycka är störst, som ger mäst. När man upphört att behöfva hvarandra, brister den starkaste länken. I utlandet lär en hustru sig att vara mera för sin man, här hemma urartar hon lätt till en dyrbar och rätt svårhandtead lyxartikel, och hon har svårt att skilja begreppet familjeförsörjaren från mannen.

— Den domen få fruarna svara på, sade hennes kavaljer afböjande, jag — jag lämnar er nu med er tillåtelse för att röka en cigarr.

Han bugade sig artigt.

Hon nickade förströdd; Charles lekte med hennes obehandskade hand och förde den gång på gång mot sina läppar som njöt han fysiskt af den lena ljumma, svagt parfymerade handen.

Efter fotografi.

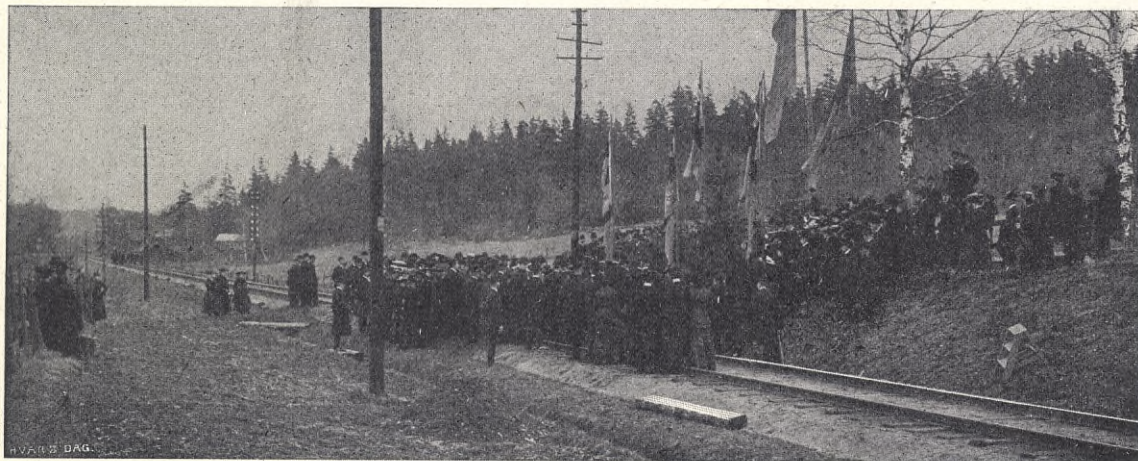
Utsås: Bengt Silfversparre.

KUNG EDWARDS BESÖK I ALGERIET: Konungen och drottning Alexandra lämna en muselmansk moské.

Hon tänkte, att han senast i morse slängt samma hand långt ifrån sig i hänsynslös vrede, men det hade inte dröjt länge, innan han ångrade sin häftighet, och nu sade han med orygglig tillförsikt: "Nous nous aimons".

Han hade rätt; de höllo af hvarandra som två människor, hvilka tröttnat på vågsamma lyckexkursioner, och som försökte få ut af lifvet en stillsam harmoni.

Hon såg sig sökande omkring på alla dessa unga och halfgamla par, hvilka valt med så ängslig omsorg. Hade de hunnit längre än Charles och hon som bara en mörk kväll på en världsstads boulevard hand i hand gått hem från det villande larmet?

FRÅN MINNESFÄSTEN VID ALINGSÅS I ANLEDNING AF STATSBANORNAS 50-ÅRSJUBILEUM. Denna foto, liksom den i VI:30 meddelade af minnesstenen på den plats, där det första spadtaget på Sveriges järnvägar togs, af Kaleb Thörin, Alingsås.

RYSSLAND JUST NU.

FRÅN HVAR 8 DAGS UTSÄNDE KORRESPONDENT.

X.

En af mina polska bekanta låter mig förstå, att jag råkade ut för en polissspion, när jag träffade samman med denne något besynnerlige privatdocent, helt tillfälligt, en afton på Café Bristol. Det förefaller mig nu inte vidare troligt, ty en polissspion skulle förmodligen inte varit road att tala om konsten och dess väsen och inte druckit så många små glas starkt polskt brännvin, att han till sist stört den vackra redan i sina tankar. Jag håller fortfarande på att det var en verklig privatdocent, visserligen litet på dekis och utan större framtid på vetenskapens fält. Min skeptiske vän har en uppjagad fantasi och tror hvarje morgon, att han skall komma att tillbringa nästa natt på Alexanderscitadellet.

När vi druckit vårt kaffe, begärde privatdocenten "Times" och slutade att tala om konstens väsen. Censuren hade som vanligt smetat öfver några allt för sannfärdiga uttalanden i världsbladet, och dessa svarta fläckar ägnade docenten en spänd uppmärksamhet.

— De har "gjort kaviar" af den här biten, därför att den behandlar storfurstekotteriet, sade han plötsligt. Det står någonting om att storfurstarna med den saligen afsomnade Sergeij i spetsen sugit ut landet och roat sig med försillade medel. Skall nu det vara en hemlighet! Censorn måtte ha varit tveksam, han har inte suddat öfver ordentligt!

Och docenten befattade sig inte vidare med "Times", utan öfvergick till tidningen "Rous", och dess artiklar i polska frågan.

— Det här är den enda ryska tidning, som läses i Polen, fortfor han, den läses kanske än mer nu, sedan den förbjudits sälja lösnummer. Och herr Suvorin junior förtjänar verkligen pris för sitt frisinne, i synnerhet om man betänker, hvilken pappa han har olyckan att äga. Ni ser, att han har en särskild afdelning, där han låter de undertryckta folkslagen klaga och söka rättelse i missförhållandena. Ena dagen skriver en armenier om sitt folks martyrium, andra dagen en estländare eller en baltisk tysk, emellanåt också en polack.

— Sienkiewicz tog ju för en tid sedan till orda i skolfrågan.

— Det var ju mycket sant, det han skref, och det var ju roligt, att han öfvervunnit sin tvekan att tala högt. Nu innebär det ju förstås inte längre någon större risk. Om ändå Sienkiewicz ville för alltid öfvergå från de där gamla tiderna, som han skrivit så tjocka böcker om, till något modärnare! Öfver "Korsriddarna" kan man möjligen somna, men när man läser hans tidigare noveller, gläds man att vara landsman till en så stor konstnär.

— Men censuren! Det är ju mindre farligt att skriva om Chmelnijskijs kosacker än om, Maximovitjs! Och Sienkiewicz har ju själf talat om, hur han måste förlägga handlingen till Posen, när han här i Warszawa ville trycka sin novell om den polske skol-lärares lidandes historia.

Efter fotografi.

WARSCHAU: Marszalkowskagatan.

Klisché: Bengt Silfverparre.

Vi lämnade litteraturen och kommo åter in på politiken. Jag frågade honom, om orosrörelsen innerst varit social eller nationell, och herr docenten svarade, sedan han druckit ut sitt lilla brännvinsglas.

— Den har alltigenom varit nationell eller rättare sagt politisk, men för att samla massorna har man måst först af allt affichera om sociala reformer. Ni kan lita på hvad jag säger! Jag har varit en af hufvudagitorerna och märkvärdigt, att jag inte redan sitter på citadellet. En gång under värsta orostiden var jag visserligen illa ute. Kosackerna kommo med fällda lansar, och en af dem sprättade upp hela sidan på mig. Det var min lycka, efter hvad läkaren påstod, att lansen var skarp som en nål, så att såret vardt jämförelsevis lindrigt. Den som hade slipat lansen, har allt gjort den polska saken en god tjänst.

Herr docenten var så rörd öfver att på detta underbara sätt ha blifvit bevarad åt vetenskapen och politiken, att hans ögon blefvo något immiga och hans röst en smula osäker. När jag kort därpå skildes från honom, kunde jag icke undgå att göra den reflektionen, att om hufvudagitorerna i Warszawa, såg så ut, måtte statsordningen stå på tämligen säkra fötter i

Weichselprovinzen. Det är emellertid inte polisens mening. Den far alltjämt fram med häktningar, interneringar, husundersökningar och visitationer. Emellanåt kan den få underliga fiskar i sina notvarp.

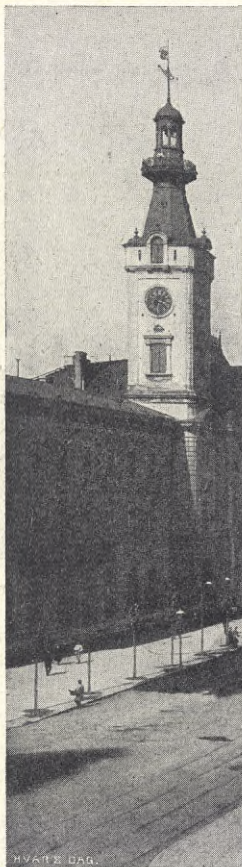
En god tid har förflytit, sedan det stora tumultet ägde rum i Warszawa, men ännu lever staden i

Efter fotografi.

GENERAL TJERTKOV, Warschaws nyligen afgångne generalguvernör.

Klisché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografi.

TEATERPLATSEN I WARSCHAU. T. v. Rådhuset.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

skräck och vända under det förstärkta skyddstillståndets nyckfulla regemente. Det förstärkta skyddstillståndet är ett af den ryska tjinovnik-hjärnans otäckaste påfund. Generalguvernören blir med ens en enväldshärskare i miniatyr, som utan vidare kan inspärta i fängelse hvar och en, som bryter mot hans förordningar. Jag kom till Warszawa utan att känna den sista

— Det här kallas på ryska för en revolver, är det kanske herrn obekant? Vi känner den där metoden att neka och vi är nog fräcka att alltid se närmare efter! Nu är ni snäll och gör oss sällskap till polisstationen. Det är er förbudet att tala med soldaterna!

Jag får lof att ta plats mellan de åtta soldaterna, som gå med laddade gevär och påskruvade bajonetter, tre på hvardera sidan, en bakom och en framför. Jag afstår från onyttiga protester och nöjer mig med den reflektionen, att unga nitiska gendarmofficerare äro lika farliga för män-

förordningen, som förbjuder alla att bära vapen på gator och offentliga platser. Jag hade därför ingen anledning att göra mig af med min lilla reserevolver som skänkte mig en känsla af trygghet på en ort, där det finns så godt om bofvar, uniformerade och andra.

En afton spatserade jag helt fredligt på Marszalkowskagatan och tänkte hvarken på det förstärkta skyddstillståndet eller på någon af generalguvernörens förordningar.

Då fick jag plötsligt syn på en liten folkskockning och stannade ett ögonblick. Det var en militärpatrull, som fasttagit en enkelt klädd man, som högljudt jämrade sig och anhöll att bli lösläppt. Men gendarmofficieren har funnit en knif i hans ficka, och som det är förbudet att bära vapen, förständigas den arma saten att följa med patrullen till poliskontoret. Han knuffas in mellan soldaterna, det hjälper inte, att han bedyrar sig vara en hederlig skomakare, som trots det inte vara farligt att behålla sina verktyg på sig.

Jag har stått några ögonblick och sett på spektaklet jämte några andra nyfikna flänörer. Jag ämnar just gå vidare, då gendarmofficieren plötsligt rusar på mig och frågar, om jag har något vapen i fickorna. Något håpen nekar jag af instinktiv rädsla att bli ertappad.

— Jag har ingenting, bara några äpplen.

— Mycket glad, tillåt mig känna efter.

Och han börjar närgånget gräva i mina fickor, trots mina protester mot denna framfart med en utländing. Han undersöker till och med mina kängor och mina armar, hittar ingenting och skall just låta mig gå, då han får känna min lilla revolver i en bakficka. Han drar triumferande fram den nätta pjäsen och sätter den under min näsa.

niskors lugna borgerliga tillvarelse som unga nitiska präster för deras surt förvärfvade själsro.

I den hederlige handtverkarens sällskap och med min ståtliga militäreskort anträder jag så färden genom Warszawas långa gator, öfver allt begapad af folkmassan. Gendarmofficern är alltjämt i rörelse med sina medhjälpare, två herkuliska poliskonstaplar, vid gathörnen ställer han sig på lur, rusar på inlåtet ondt anande vandrare och genomsöker deras fickor. Ölstugorna och utskänkningsställena äro särskildt utsatta för hans misstänksamhet — vid dem låter han alltid göra halt och anställer razzia bland de stillsamt pokulerande gästerna. Öfverallt låter han känna efter att husportarna äro reglementsenligt stängda och ser till, att portvakten är på sin post. I annat fall antecknas husnumret i och för den försuamliges näpsande.

Soldaterna äro godmodiga och hyggliga, som ryssen i gemen är utom tjinovnikkretsarna. Skomakarn vill nödvändigt ha en ask papyrosser. Officern ger honom brutalt afslag, men en af soldaterna köper hvad han begär och smugglar det i tysthet till honom. Soldaterna äro hyggliga karlar, men också rättrogna ryssar. En och annan långskäggig jude, som glider förbi utmed husväggen, undfägnas med en vänskaplig spark eller med en knuten näfve under näsan.

Vår gendarmofficer har inte på länge infångat något nytt offer, och det känns hårdt för hans brinnande polisnit. Gång på gång har han måst släppa dem han antastat, både långhåriga studenter och arbetare af misstänkt utseende. Då kommer vid ett gathörn en aderton års yngling i hans väg, med beskedligt utseende, tydligen enfaldig och kanske rent af mindre vetande.

— Har ni några vapen på er? lyder som vanligt första frågan.

— Jag förstår inte ryska, svarar ynglingen på polska.

— Verkligen inte? Jag förstår lika litet er rotvälska. Det är kanske bäst, att ni kommer med till stationen. Så, ni kan verkligen inte ett ord ryska?

— Har nyligen börjat lära mig, svarar ynglingen trumpet.

— På stationen skall ni säkert göra ytterligare framsteg. Var så snäll och tag plats mellan soldaterna.

Man har inte alls hittat några vapen i hans fickor, men det är tydligen en uppstudsigt individ, som bör näpas. I början tredskas han, men lugnas med ovet och knuffar. Mitt undergifna och stillsamma uppträdande framställs för honom som ett efterföljansvärdt exempel.

Så började ånyo vandringen genom det oändliga Warszawa. Från folkskarorna ljuda då och då ord af sympati för de tre häktade. En gammal gumma följer med ett långt stycke, besvärjande soldaterna att släppa oss lösa, för Guds och helgonens skull.

Äntligen ha vi hunnit fram till Jerusalem-distriktets ruskiga polisstation och marschera in mellan de posterande soldaternas rader. En af dem slår mig i hufvudet, kraftigt tillstukande min skinnmössa, som på något sätt väckt hans misshag. Inne i det låga och osiga rummet sitta några gendarmofficerare, gäspande och uttråkade, och en hel hop soldater ligga snarkande i sina träbritsar. Vår officer visar triumferande på oss, de arresteranter som hans nit uppsparat, och berättar de närmare omständigheter, under hvilka hvar och en blifvit fasttagen. Den entaldige pojken skildrar han som en fräck bråkmakare, som på något sätt borde oskadliggöras. Mot mig har han inga andra anklagelsepunkter än den, att jag ertappats med vapen i fickan. Revolvern tas fram och granskas. Mina förklaringar mötas med skeptiska leenden, men man är egentligen inte brutal eller ovetlig.

En uniformerad herre slår sig ner vid ett bord och tar till protokollet mina uppgifter om namn, karaktär, pass, nationalitet, religion och allt annat, som intresserar den administrativa nyfikenheten. Jag får göra reda för mina afsikter med revolvern, hvar jag köpt den och hur länge jag haft den.

— Tänk om han talar sanning, säger en officer likgiltigt.

Han som fasttagit mig småler åt den andres godtrogenhet och är säker på att visitationen skall ge bevis på min brottsliga uppsåt. En poliskonstapel får order att tömma mina fickor, och det gör han med samvetsgrann brutalitet. Hvarenda liten pappersbit plockas fram, plånbok och portmonnä granskas på det närgångnaste. Ett antipyripulver, som jag burit på mig, underkastas en misstänksam besiktning, och ett viskort som jag i tankarna gått och smulat sönder i fickan, sätter de värda herrarna myror i hufvudet. En

fet och rödnäst polishejduk, som måtte gälla som expert på dokumentgranskningens område, sitter en lång stund och söker passa ihop bitarna, alldeles som barn, när de syssla med läggspel. Det går inte bra, och han får stora svettroppar på pannan. De flesta af mina papper äro ju skrifna på svenska, och man anser därför, att de troligen inte innehålla några bidrag till kännedomen om revolutionsrörelsen i Weichselprovinserna. Men ett brefkoncept med några ryska fraser, bland andra termen "belägringstillstånd", och ett par biljetter på tyska tas för närmare granskning in i polismästarens privatkabinett. Man förbereder mig på, att jag får tillbringa natten i häktelse. Mina lifliga protester lämnas utan beaktande, och likaså mitt förslag att få träda i förbindelse med konsuln eller låta hämta mitt pass från hotellet.

Skomakaren har redan frigifvits, sedan han erhållit förmaning att inte bära vapen på gatorna. Den enfaldige pojken däremot hålles kvar utan skönjbar anledning och hans mångordiga böner att få komma lös inbringa honom endast snäsor och ovet. Han säger, att man väl måtte få tala polska i Polen ("Tsarstvo polskoje").

— Det finns inget Polen, skriker den nitiska unga gendarmen, det finns bara ett Weichselprovinsernas generalguvernement och ett Warszawas militär-distrikt! Jag skulle gärna vilja behålla er inom lås och bom till döddar, så ni finge lära er den saken. Det finns inget Polen och kommer aldrig att finnas!

Han skriker denna sin vackra trosbekännelse så högt, att polismästaren därinne nödvändigt måste höra den och medräkna hans nationella nit bland hans tjänstemeriter. Det gör ju mindre, att han för den goda sakens skull ljuger så groft, ty han vet nog mycket väl, att kejsarn ännu allt jämt kallas tsar af Polen och att uttrycket "Tsarstvo polskoje" mycket ofta förekommer till och med i officiella handlingar.

Det är trist och dystert inne i det unknå rummet, och när ett par timmar gått längtar jag ut i det fria. Gendarmofficerarna höra liknöjdt och nästan ironiskt på sin kollegas patriotiska deklamationer. Soldaterna snarka högljudt i sina britsar. Från något aflägsset rum i det stora huset komma de afbrutna ljuden af en människa, som gråter och jämrar sig.

— Hur länge skall jag vara tvungen att stanna här? frågar jag otåligt en af officerarna, en ung man med melankoliska ögon.

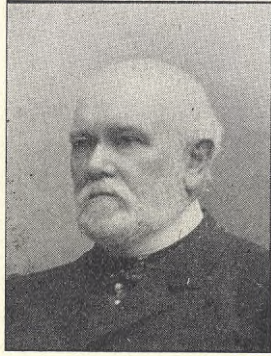
(Forts. å sid. 517.)

HVAR 8 DAG.
Efter fotografi.

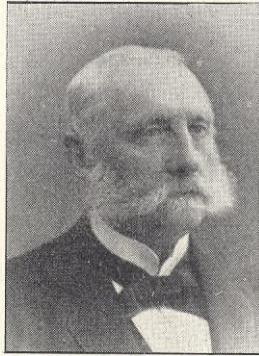
WARSCHAU: Saxiska trädgården.

К.Колб: Стенга галерея.

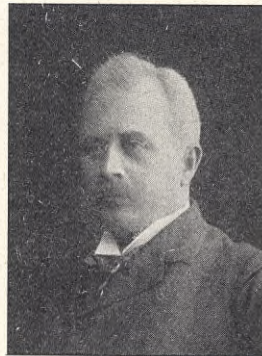
E. CEDERLUND.

80 år fyllde den 30 april gross-handlaren Edw Cederlund i Stockholm. Känd som mecenat.

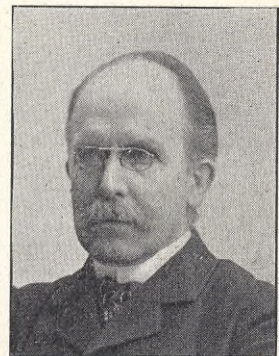
O. W. O. NORDENSTIERNA.

Majoren i armén Otto Wilhelm Oskar Nordenstierna fyllde den 25 april 70 år. Stud. ex. 51, underlöjtn. vid N. Skånska inf.-reg., 54 vid Kronoborgs reg., 83 major i armén, 88 afsked från regementet. 86 öfverkontrollör för brännvinstillverkn. i riket.

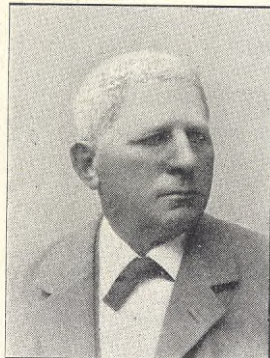
E. S. E. RINGIUS.

60 år fyllde den 22 april v. häradshöfding Eric Samuel Ehrenfried Ringius. F. i Ystad, stud. ex. 63, ex. till rättegångsverken 68, v. häradshöfding 71, auditör vid k. södra Skånska infanteriregementet 75, Skånes E. Banks ombudsman s. å., afsked från auditörsbefattningen 77.

H. F. HEDLUND.

Lektorn vid Chalmerska Institutet i Göteborg, arkitekten Hans Fredrik Hedlund fyllde d. 27 april 50 år. F. i Ekerö (Stockh. l.) genomgick Chalmerska Institutet 75, konstakademiens arkitekturskola 79, lärare i byggnadskonst vid Chalmerska Institutet 87, lektor i samma ämne 1900

P. J. ANDERSSON.

Led. af riksd. Första kamm. gods-äg. Per Johan Andersson i Torsby, fyllde den 24 april 75 år. Led. i styr. för Borås Ensk. Bank i Gällstad, landstingsman. Under åren 81—04 led. i styrelsen o. verkst. dir. för Norra Kinds folkbank. Led. af riksdagens Första kamm. för Älfsborgs län 87—92 och från 94.

D. C. W. SVINHUFVUD.

Majoren i armén Daniel Christian Wilhelm Svinhufvud i Westergötland fyllde den 24 april 70 år. Under. vid Helsinge regemente 59, major 89, afsked samma år. Maltskattekontrollör.

K. J. LINDVALL.

60 år fyllde den 9 maj folkskolläraren i Forsvik K. J. Lindvall. Sedan 20 år kommunalstämman ordförande och skolrådsledamot i Uddenäs.

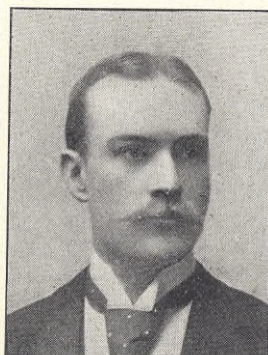
B. E. L. RIBBING.

50 år fyllde den 3 maj ryttmästaren vid k. Smålands husarregte Bengt Erik Lennart Ribbing. Född i Öggestorps socken, stud. ex. 75, offic. ex. 77, ryttmästare 95. Inneh. en mängd kommunala befattningar. Inneh. Ulfsnäs fideikommiss. Bor i Stockholm.

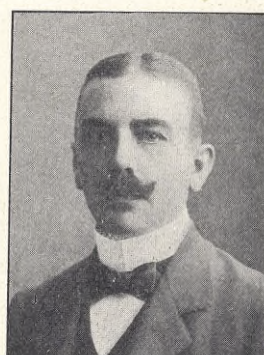
K. E. PALMGREN.

65 år fyllde d. 28 april rektorn för Palmgrenska Samskolan i Stockholm Karl Edvard Palmgren. Stud. ex. 61, v. adj. vid olika statens läroverk under närmare 10 år, öppnade Palmgrenska samskolan 76. En föregångsman på samskolans och stöjdundervisningens fält. Har från trycket utgivit många skrifter.

J. MONTGOMERY.

Till kansliråd och byråchef i civildepartementet har utnämnts kanslisekreteraren kammarh. Josias Montgomery. Född på Segersjö 62, stud. ex. 82, hofrättsexamen 88, v. häradshöfding 91, kammarherre 97, kanslisekreterare i civildepartementet 99.

D. EKELUND.

Till landssekreterare i Stockholms län har utnämnts kanslirådet och byråchefen i civildepartementet Daniel Ekelund. Född i Karlstad 59, assessor i Svea hofrätt 94, kansliråd och byråchef i civildepartementet 95.

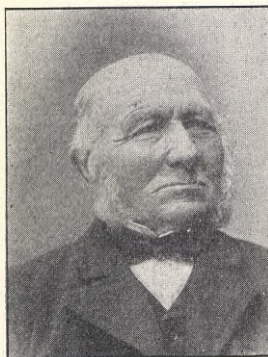

S. O. BECK-FRIIS.

Ryttmästaren vid Skånska Dragonreg., adj. hos kronprinsen, friherre Sigvard Olof Beck-Friis å Böringe, fyllde den 25 april 50 år. Stud. ex. 75, underlöjtn. 76, ryttmästare 96, adjutant 93.

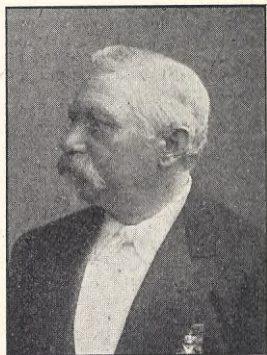

PORTRÄTTGALLERI

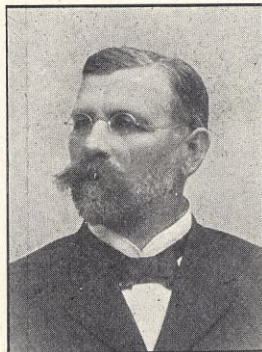
N. N:SON BJÖRK. †

En inom svenska fiskerihandteringen bemärkt man, fiskeritillsyningsmannen Nils N:son Björk i Råå afled d. 27 april i Helsingborg, 86 år gammal. Prisdomare vid en hel del fiskeritullställningar. Sedan 25 år fiskeritillsyningsman, deltog B. verksamt i ortens allmänna angelägenheter.

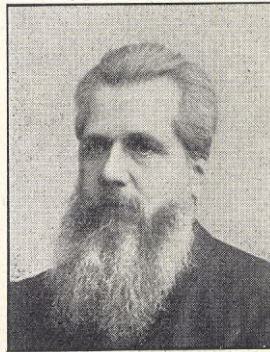
C. A. CARLSSON. †

F. d. riksdagsmannen o. godsäg. kamreraren C. A. Carlsson afled d. 24 april å Carlsro, Öxnared, 71 år gammal. C. var under en följd af år förvaltare för de Silfverschiöldska egendom. i Elfsb. l., var sedermera under fl. perioder riksdagsm. för Flundre, Väne o. Bjärke härader, o. bl. a. suppl. i bankutsk. Inneh. en m. komm. förtr.-post.

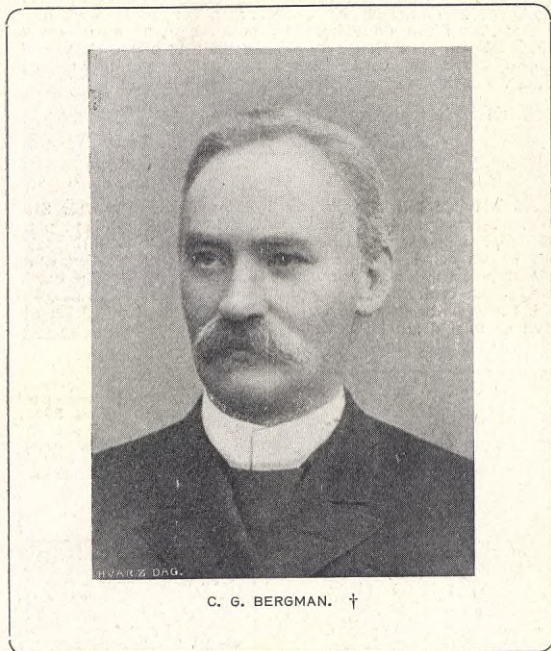
R. L. RÄÄF I SMÅLAND. †

Den 14 april afled i Buhlsjö kammarjunkaren Ragvald Leonard Rääf i Småland. F. 37, stud.-ex. 61, ägare af en del egendom i Östergötland. Under många år kommunalordf., ordförande i Hushållsgillet, v. ordf. i Skyttegillet, medlem af styrelsen för Ydre sparbank, landtingsman under flere år.

A. R. MEIJER. †

Den 20 april afled i Stockholm öfverläraren vid Tekniska Skolan, ritläraren vid Nikolai och Maria församlingar Axel Richard Meijer, 62 år gammal. Med M. bortgick en man från den August Biancheska kretsen.

C. G. BERGMAN. †

Den 27 april afled i Stockholm folkskoleinspektören i huvudstaden fil. d:r Carl Gustaf Bergman. B. var född 40 i Stenkumla på Gottland. Efter att ha genomgått socknens folkskola och därefter allm. läroverket i Visby kom han till Uppsala och aflade där mogenhetsexamen. 69 promoverades han till fil. d:r. Året dessförinnan hade han inträdd på lärarebanan som adjunkt vid Nya elementarskolan i Stockholm. 71 blef han studierektor vid Beskowska skolan och kvarstod som sådan intill dess han 88 efter Jonas Meijerberg öfvertog posten som chef för Stockholms folkskoleväsen. Den framstående och högt uppskattade skolmannens nära 17-åriga inspektorsverksamhet har satt frukt i en mängd framsteg och förbättringar inom folkskolan. — B. var äfven anlitad för kommunala och andra uppdrag. I flera år stadsfullmäktig,

led. af riksdagens Andra kammare 88—90, ordf. i rikskolekommittén, i centralstyrelsen för Stockholms skollofskolonier m. m.

(Forts. fr. sid. 515).

— Det afgör polismästarn, svarar han hölligt. Vi har det inte roligare än Ni för resten. Vi ville också helst vara härifrån.

Till sist kommer polismästarn verkligen och tillkännager för mig, att man inte längre håller mig kvar. Jag får sedan klart för mig, att han telefonerat till mitt hotell och funnit mina uppgifter med sanningen öfverensstämmande. Han kostar icke på sig några ursäkter, och jag kostar därför icke på mig någon artighet vid afskedet.

När jag kommer ut på gatan får jag se att skomakarn står och väntar. Han kommer fram och beklagar sig öfver polisens framfart och svär på vacker polska ofärd både öfver polismästarns och alla hans hejdukars hufvud. Till sist hvisslar han med en grimas:

— Om det skulle hända, att vi en morgon hitade den där unga gendarmen, som tog oss, hängande i ett af Saxiska trädgårdens träd, så skulle vi inte skära ner honom!

Men som det är min vana att moralisera, svarar jag allvarligt:

— Det är väl ändå vår plikt som medmänniskor och kristna! Men naturligtvis, ingen kan hindra oss att först låta honom hänga tillräckligt länge!

Oleg.

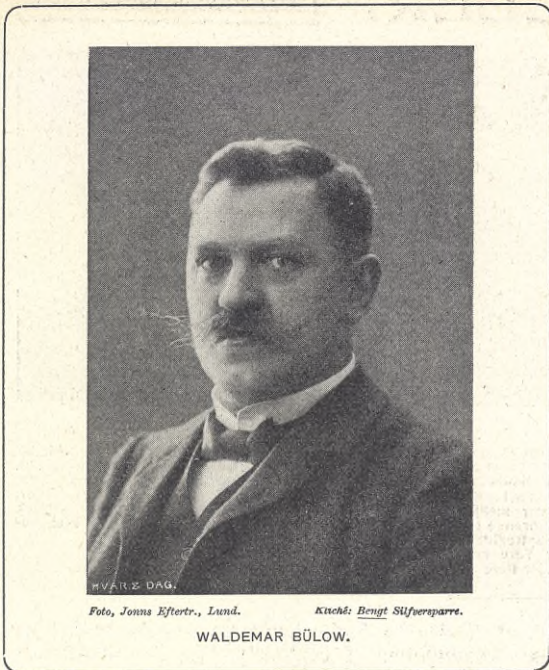
I HVAR 8 DAGS PRISTÄFLAN FÖR UTMÄRKTA SVENSKA ORIGINALROMANER är prisbeloppet

Kr. 6,000 (Sextusen)

det största som någonsin utfästs i liknande täflan. Alla våra skriftställare inbjudas att deltaga. Täflingstiden utgår den 15 aug. 1905. Närmare bestämmelser återfinnas i H. 8 D. för den 25 dec. 1904.

Vi fästa emellertid särskild uppmärksamhet vid det oeftersigliga villkoret, att till H. 8. D:s täflan inlämnadt arbete icke får ha förut varit annorstädes erbjudet eller till annan täflan insänt. Uttrycklig försäkran härom skall åtfölja namnsedeln.

EN SVENSK HUMORIST. WALDEMAR BÜLOW.

Få af våra nu skrifvande humorister äga af naturen en sådan begåfning för skämt och humor som Waldemar Bülow, den bekante redaktören af lundabladet Folkets Tidning. Från sakkunnighs håll har till och med nyligen blifvit sagdt att han, sedan hans vän och kusin Axel Wallengren, den oförliknelige fakiren Falstaff, gick hädan, är vårt lands nästan enda verkliga humorist. Visst är i alla händelser, att man måste gå så långt tillbaka i tiden som till Östgötha Correspondenten under de första år Palmær utgaf denna publikation för att finna ett med Folkets Tidning jämförligt blad. Med H. B. Palmær, vår periodiska litteraturs kvickaste pänna, är Waldemar Bülow andligen befrindad, fast hans humor är mera lekande och oförarglig. Liksom den nämnde store skämtaren excellerar han i små korta bitar, "bref-lådor" och dylikt, oftast infall för stunden med det omedelbara och osöktas friskhet. Han har visserligen aldrig utgifvit någon egen bok och kommer väl näppeligen häller att göra det, men han är dock tack vare kollegornas flitiga saxhugg känd och med nöje läst rundt om i landet, ja äfven i Amerika har han beredt många landsmän högtidsstunder af skratt.

Man kan säga, att det under årens lopp har utbildat sig en särskild skånsk humor, som kanske ursprungligen stammar från gammal god lundensisk katedervältalighet. Denna humor, som framträdande i det dagliga talet lämpligen kan rubriceras såsom lundajargon eller lundensisk studenthumor, titlar i regeln fram bakom en lidelsefri och allvarlig, med akademisk retorik snirklad yta, såsom t. ex. i Fakirens kända lexikon "Enhvar sin egen professor", hvilket för öfrigt äfven innehåller en och annan godbit tillkommen under samkväm med Waldemar Bülow och John Wigfors. Men Bülows skämtlyne har därjämte en rent personlig prägel, som i prässen skapat benämningarna "Bülowiana" eller "Den bülowska lundahumorn". Äfven har han en gång i ett försök till karaktäristik icke utan skäl blifvit kallad "Sveriges roligaste redaktör".

Detta gäller om honom äfven i privatlivet, ty Waldemar Bülow tillhör dessa afundsvärda naturer, som aldrig kunna bli gamla utan ständigt bevara sin ungdomsfriskhet. Hans talang har också helt naturligt flitigt anlitats vid festligheter inom student- och sällskapslivet. Vid karnevaler, bazarer o. s. v. i den goda lärdomsstaden har han under många år varit en outhärlig hjälpre, ja han har t. o. m. vid ett tillfälle skördat rika lagrar som Pelle Jöns vid en storartad amatörteater för välgörande ändamål i Malmö. Bülow är humorist icke endast med pännan i hand utan dagligen och stundligen, äfven i det allvarliga dagsarbetet, som icke förmår påtvinga honom någon spansk kapp eller några sura miner. Han har under sin lefnad — han är nu 41 år gammal — haft åtskilligt annat att syssla med än att nästan ensam redigera sitt blad, som han 1891 öfvertog efter fadern, riksdagsmannen Christian Bülow, tidningens grundare och dittillsvarande redaktör. Han innehar sålunda flera kommunala förordningsuppdrag, är ledamot af Lunds stads fattigvårdsstyrelse, suppleant i skolråd och hälsovårdsnämnd m. m. Synnerligen lifligt är hans intresse för barn- och fattigvård, hvaråt han ägnar många af sina både lediga och icke lediga timmar.

Efter att 1886 ha blifvit student vistades han 1887—89 under skilda tider i Tyskland, England och hufvudsakligen Frankrike för språk- och konststudier. Men i synnerhet visade W. B. håg

för naturvetenskap, och inom ett af dess områden, mykologien, har han utbildat sig till en framstående kännare. Med framgång har han ifrat för spridande af kunskap om våra giftiga och enkannerligen våra talrika matnyttiga svampar, hvilka rutna i skogarne i stället för att få sin naturliga användning som näringsmedel. Han har i detta syfte vid flera tillfällen inom Skåne anordnat synnerligen intressanta svamputställningar och emottog senast vid trädgårdsutställningen i Helsingborg 1903 den högsta utmärkelsen.

I sin tids studentlif har han lifligt och verksamt deltagit. Under en längre period var han sekreterare och kassör i Lunds nation samt Akademiska föreningens vice sekreterare. Och han kan räknas bland stiftarne af den i slutet på åttio-talet som en motvikt till den starkt konservativa Stora diskussionsföreningen bildade s. k. Lilla diskussionsföreningen, den första verkligt frisinnade sammanslutningen inom Lunds studentkår, och hvilken sedermera ombildades till den mera bekanta föreningen D. U. G. hvars traditioner åter mot decenniets slut fortföljdes af den ännu lifskraftiga studentföreningen D. Y. G. Den förras betydelse för dåtidens studentlif och indirekt äfven för efterföljande generationer kommer antagligen att framgå af en bok, som sannolikt inom kort är att förvänta från dr Paul Rosenius' fina pänna. Jämte honom och Bülow äro bland D. U. G:s verksammaste medlemmar när den under början af nittio-talet stod i sitt flor att nämna de båda aflidne skalderna Emil Kléen och Axel Wallengren, dr Adolf Strömstedt, äfven en afgjord diktarebegåfning, den kände botanikern och skriftställaren Bengt Lidforss, medicine professor Karl Petré, juristen Hans Cavallin, fil. dr Borge, sedermera en bland Studenter och Arbetares i Stockholm stiftare m. fl.

Politiskt och socialt frisinne har Waldemar Bülow i arf efter fadern, som i Lund gjort ett godt arbete i radikalismens tjänst. Folkets tidnings traditioner från 1850- och 60-talen, modifierade efter moderna kraf, upprätthållas alljämt af sonen. Så kunna tidningens årgångar alltifrån dess grundande (1856) lämna åt eftervärlden en intressant bild af den sociala och politiska utvecklingen i rikets andra universitetsstad under det senaste halfsekl. I dess spalter ha åtskilliga nya uppslag inom olika kulturområden framkommit. Föremålet för dessa rader, Folkets Tidnings n. v. redaktör, är äfven en vaken och praktisk natur, en man med idéer. Så kan t. ex. den byrå för rättshjälp åt obemedlade, som nyligen börjat sin verksamhet i Lund, räkna sitt ursprungliga initiativ från honom.

Yngve von Schmidten.

65 år fyllde den 25 april öfverdirektören och chefen för Statistiska centralbyrån Karl Sidenbladh, hvilken med uppnädd pensionsålder inlämnat sin afskedsansökan. 1859 student i Uppsala, 1866 fil. dr och e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket samt 1867 docent i nordiska språk. S. utnämndes 1871 till aktuarie i Statistiska centralbyrån, där han förut tjänstgjort och utnämndes 1901 till öfverdirektör och chef för byrån. Har från trycket utgifvit en mängd arbeten.

